



УДК 378.147:004.9:81'243

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3\(43\)-1393-1407](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3(43)-1393-1407)

Сергієнко Тамара Володимирівна доктор філософії, доцент кафедри мовної підготовки, НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0003-2414-5418>

РОЛЬ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Анотація. У статті досліджено значення мультимедійних технологій у процесі формування мовленнєвих навичок іноземних студентів, зокрема у контексті викладання української мови як іноземної для студентів медичних спеціальностей. Висвітлено роль мультимедійних засобів у створенні інтерактивного освітнього середовища, що сприяє активізації когнітивної діяльності, індивідуалізації освітнього процесу та розвитку автономного навчання. Зазначено, що використання аудіо та відеоматеріалів, інтерактивних презентацій, онлайн-платформ і мобільних додатків не лише збагачує навчальний контент, але й підвищує мотивацію студентів до активного опанування мовними навичками, забезпечуючи моделювання реальних комунікативних ситуацій для розвитку професійно орієнтованої мовної компетентності. Аналізуються особливості інтеграції мультимедійних технологій в освітній процес на кафедрі мовної підготовки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, де іноземні студенти спеціальностей 222 Медицина, 221 Стоматологія та 226 Фармація, промислова фармація вивчають дисципліну «Українська мова як іноземна». Описано програму курсу, яка включає вивчення базової лексики, граматики, медичної термінології та спрямована на розвиток навичок усного мовлення, аудіювання, читання й письма. Особлива увага приділяється формуванню академічного письма, аналізу медичної літератури та роботі з медичною документацією. Розглянуто педагогічні стратегії для забезпечення балансу між усним і письмовим мовленням, що включають інтерактивні діалоги, рольові ігри, дискусії, написання есе й рефератів. Вказано на важливість урахування особливостей усного і письмового мовлення, лінгвістичних характеристик і умов їхньої реалізації. Наголошено на необхідності інтеграції педагогічних технологій, що враховують індивідуальні особливості студентів, рівень їхньої мовної підготовки та професійні потреби. Зроблено висновок, що ефективне використання мультимедійних технологій в освітньому процесі сприяє розвитку не лише мовних, але й соціокультурних компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності в мультикультурному середовищі. Такий підхід забезпечує комплексний розвиток мовної особистості майбутніх медичних фахівців.



Ключові слова: формування мовленнєвих навичок, іноземні студенти, мультимедійні технології, інтерактивне середовище, освітній процес, викладання української мови як іноземної.

Serhiienko Tamara Volodymyrivna PhD, Associate Professor of the Department of Ukrainian studies, Bogomolets National Medical University, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0003-2414-5418>

THE ROLE OF MULTIMEDIA TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF FOREIGN STUDENTS' SPEECH SKILLS

Abstract. The article examines the importance of multimedia technologies in the process of developing foreign students' speech skills, in particular in the context of teaching Ukrainian as a foreign language to medical students. The article highlights the role of multimedia in creating an interactive educational environment that promotes the activation of cognitive activity, individualization of the educational process, and the development of autonomous learning. It is noted that the use of audio and video materials, interactive presentations, online platforms and mobile applications not only enriches the educational content but also increases students' motivation to actively master language skills, providing modeling of real communication situations for the development of professionally oriented language competence. The article analyzes the peculiarities of integration of multimedia technologies into the educational process at the Department of Language Training of the Bogomolets National Medical University, where foreign students of specialties 222 Medicine, 221 Dentistry and 226 Pharmacy, Industrial Pharmacy study the discipline «Ukrainian as a foreign language». The course program is described, which includes the study of basic vocabulary, grammar, and medical terminology and is aimed at developing speaking, listening, reading and writing skills. Particular attention is paid to the formation of academic writing, analysis of medical literature, and work with medical documentation. Pedagogical strategies for ensuring a balance between oral and written communication, including interactive dialogues, role-playing games, discussions, essays and reports, are considered. The importance of taking into account the peculiarities of oral and written speech, linguistic characteristics and conditions of their realization is emphasized. The author emphasizes the need to integrate pedagogical technologies that take into account the individual characteristics of students, their level of language training, and their professional needs. It is concluded that the effective use of multimedia technologies in the educational process contributes to the development of not only linguistic but also sociocultural competencies necessary for successful professional activity in a multicultural environment. This approach ensures the comprehensive development of the linguistic personality of future medical specialists.

Keywords: formation of speech skills, foreign students, multimedia technologies, interactive environment, educational process, teaching Ukrainian as a foreign language.



Постановка проблеми. У сучасному світі, що характеризується стрімкими процесами глобалізації та інтеграції, вивчення іноземних мов набуває особливого значення, оскільки є важливою складовою професійної, академічної та міжкультурної комунікації. Формування мовленнєвих навичок іноземних студентів виступає ключовим чинником їхньої успішної адаптації до нових освітніх умов і соціокультурного середовища. Оволодіння мовою не обмежується лише засвоєнням граматичних структур і лексичних одиниць, а передбачає розвиток здатності ефективно використовувати мовні засоби для досягнення комунікативних цілей у різних ситуаціях. У зв'язку з цим актуальності набуває проблема пошуку ефективних підходів до навчання, які забезпечують не лише засвоєння теоретичних знань, але й розвиток практичних мовленнєвих умінь.

Сучасні методики навчання іноземних мов орієнтовані на комунікативно-діяльнісний підхід, що передбачає інтеграцію всіх видів мовленнєвої діяльності – слухання, говоріння, читання та письма. Водночас важливо враховувати індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхні мовні потреби та мотивацію. Особливу роль відіграє створення мовного середовища, яке стимулює природне засвоєння мови та розвиток комунікативної компетентності.

Тому актуальність цього дослідження зумовлена потребою в удосконаленні наявних підходів до навчання іноземних студентів з урахуванням актуальних освітніх викликів і сучасних тенденцій мовної підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує, що питання мовної підготовки іноземних студентів є об'єктом ґрунтовного наукового аналізу та висвітлюється в працях багатьох дослідників. Так, І. Зозуля, О. Новак та О. Присяжна, досліджуючи особливості формування навичок письмового мовлення в іноземних студентів, підкреслюють, що мовна підготовка іноземних громадян ґрунтується на єдності освітнього процесу та загальнодидактичних принципах. Ці принципи охоплюють гуманізм, орієнтацію на особистісний розвиток і виховання, науковість, системність і послідовність, усвідомленість і доступність навчального матеріалу, наступність і перспективність, тісний зв'язок теорії з практикою, диференціацію та індивідуалізацію навчання, а також активне залучення міжкультурного діалогу та різних форм навчальної діяльності з урахуванням міждисциплінарних зв'язків [1, с. 169]. У продовження цієї думки Г. Мариківська акцентує на важливості створення відповідного мовленнєвого середовища у закладах вищої освіти як передумови успішного формування мовної культури іноземних студентів. Дослідниця зазначає, що саме завдяки інтеграції у таке середовище студенти отримують можливість усвідомлено сприймати зразки мовлення, що заслуговують на наслідування, активно використовувати вербальні та невербальні засоби комунікації, що сприяє формуванню комунікативної компетентності [2, с. 403]. Доповнюючи цей підхід, Л. Богиня, І. Колечкіна,



Н. Кушпіль та О. Овчаренко підкреслюють значення координації процесу викладання мови з фахово орієнтованими дисциплінами для ефективного набуття іноземними студентами навичок наукового мовлення. Вчені зазначають, що ключовою навчальною одиницею на пропедевтичному етапі є модельований навчальний науковий текст, побудований на засадах доступності, економії мовних засобів і міжпредметної координації. Важливу роль відіграє система дотекстових вправ, спрямованих на багаторазове повторення загальнонаукової та термінологічної лексики, а також граматичних структур із різноманітним лексичним наповненням, що полегшує засвоєння матеріалу. Ефективність підвищують і післятекстові завдання, спрямовані на перевірку розуміння змісту тексту та використання опрацьованих лексико-граматичних конструкцій у власних висловлюваннях. Удосконалення стартових навичок наукового мовлення потребує поступового ускладнення завдань і урізноманітнення моделей мовлення, притаманних науковій сфері. Застосування інтернет-технологій додатково сприяє підвищенню рівня засвоєння наукової лексики [3, с. 110]. Зі свого боку, М. Шемуда звертає увагу на роль мультимедійних технологій в освітньому процесі, зазначаючи, що їх використання ставить перед викладачами нові педагогічні завдання. Зокрема, це розвиток творчого потенціалу студентів, формування комунікативних умінь, активізація дослідницької діяльності, а також інтенсифікація освітнього процесу, спрямована на підвищення його ефективності та якості. Крім того, мультимедійні технології сприяють формуванню інформаційної культури студентів і відповідають сучасним соціальним запитам щодо підготовки фахівців, здатних ефективно працювати в умовах інформаційного суспільства [4, с. 184]. У контексті використання сучасних технологій В. Сікорська зазначає, що впровадження медіатехнологій у процес викладання дисципліни «Українська мова як іноземна» є важливим чинником покращення якості мовної підготовки іноземних студентів українських закладів вищої освіти. Це обумовлено високими вимогами роботодавців до професійної компетентності сучасних фахівців і щораз більшою конкуренцією на ринку праці. Використання мережевого контенту соціальних платформ урізноманітнює освітній процес, сприяє ефективному засвоєнню знань, посилює контроль за досягненнями здобувачів вищої освіти та забезпечує якісне закріплення набутих умінь і навичок. Крім того, соціальні мережі створюють сприятливе середовище для розвитку креативності та формування інноваційного підходу до навчання, що відповідає сучасним освітнім тенденціям [5, с. 105 – 106].

Отже, зазначені вище дослідження вказують на те, що ефективне формування мовних навичок іноземних студентів залежить від інтеграції загальнодидактичних принципів, створення сприятливого мовного середовища, координації з фаховими дисциплінами та активного використання сучасних мультимедійних і медіатехнологій в освітньому процесі.



Метою цієї статті є дослідження значення мультимедійних технологій у процесі формування мовленнєвих навичок іноземних студентів.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах глобалізації та інтенсифікації міжнародних освітніх процесів формування мовленнєвих навичок іноземних студентів набуває особливого значення. Ефективність цього процесу значною мірою залежить від впровадження інноваційних підходів, серед яких важливе місце займають мультимедійні технології. Використання мультимедійних засобів у навчанні сприяє створенню інтерактивного середовища, що активізує когнітивну діяльність студентів та забезпечує індивідуалізацію освітнього процесу. Застосування таких технологій також сприяє розвитку автономного навчання, дозволяючи студентам працювати у зручному для них темпі, а також розвитку навичок критичного мислення та самостійної роботи. У цьому контексті вивчення ролі мультимедійних технологій у формуванні мовленнєвих навичок іноземних студентів набуває особливої актуальності.

Інтеграція мультимедійних технологій у процес викладання української мови як іноземної відкриває нові можливості для підвищення ефективності навчання. Такі технології дозволяють поєднувати традиційні методики з інноваційними підходами, що забезпечує різноманітність навчальних завдань і форм діяльності. Використання аудіо та відеоматеріалів, інтерактивних презентацій, онлайн-платформ і мобільних додатків сприяє не лише збагаченню навчального контенту, а й підвищенню мотивації студентів до активного опанування мовними навичками. Крім того, мультимедійні засоби забезпечують можливість моделювання реальних комунікативних ситуацій, що особливо важливо для формування професійно орієнтованої мовної компетентності. Такий підхід дозволяє створити динамічне освітнє середовище, де студенти можуть ефективно розвивати як загальні, так і спеціалізовані мовленнєві навички.

Вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» іноземними студентами I–II курсів англomовної та україномовної форм навчання спеціальностей 222 Медицина, 221 Стоматологія та 226 Фармація, промислова фармація здійснюється на кафедрі мовної підготовки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця [6]. Основною метою курсу є формування мовної та комунікативної компетентності, необхідної для навчання у закладі вищої медичної освіти та професійної діяльності в медичній галузі. Навчальна програма передбачає вивчення базової української лексики, граматики, а також спеціалізованої медичної термінології. У процесі навчання використовуються сучасні інтерактивні методи, що сприяють активному залученню студентів до мовленнєвої діяльності. Велика увага приділяється розвитку навичок усного мовлення, аудіювання, читання й письма в контексті професійного спілкування. Заняття супроводжуються використанням мультимедійних технологій, що підвищує ефективність



засвоєння матеріалу. Програма курсу спрямована на формування умінь працювати з медичною документацією українською мовою та спілкуватися з пацієнтами й колегами. Важливою складовою є ознайомлення студентів із культурними особливостями України, що сприяє їхній соціальній адаптації. Оцінювання навчальних досягнень базується на системі поточного й підсумкового контролю знань, що забезпечує об'єктивність результатів.

Врахування особливостей усного та письмового мовлення є важливим аспектом у процесі навчання іноземних студентів, оскільки ефективно опанування мови потребує розвитку обох форм комунікації. Для забезпечення балансу між цими видами мовленнєвої діяльності викладачі активно впроваджують різноманітні навчальні стратегії, що охоплюють як інтерактивні діалоги, рольові ігри, дискусії, так і вправи на письмове викладення думок, складання есе, рефератів і роботу з медичною документацією. Такий підхід сприяє формуванню гнучкості мовленнєвих навичок, що є важливим для професійної діяльності в медичному середовищі, де необхідно вільно орієнтуватися як у вербальному спілкуванні з пацієнтами та колегами, так і в офіційно-діловій письмовій комунікації. Особливу увагу приділяють розвитку навичок академічного письма, що дозволяє студентам ефективно працювати з науковими текстами, аналізувати медичну літературу та складати звіти. Крім того, інтеграція аудіовізуальних матеріалів і завдань з критичним аналізом сприяє покращенню розуміння специфіки української мови у різних контекстах. Водночас використання автентичних матеріалів допомагає студентам адаптуватися до реальних мовних ситуацій, з якими вони можуть зіштовхнутися у професійній практиці.

У процесі викладання української мови як іноземної викладачі часто акцентують на відмінностях між усним і письмовим мовленням (у монологічних та діалогічних формах), що зумовлено специфікою умов їх реалізації та лінгвістичними особливостями. Зокрема, до таких умов належать: 1) одночасність або розмежування у часі процесів передавання та сприймання інформації; 2) наявність чи відсутність аудіальної опори; 3) безпосередній або опосередкований характер комунікації; 4) залучення чи ігнорування невербальних засобів спілкування. Водночас лінгвістичні характеристики усного мовлення вирізняються підвищеним рівнем експресивності, уживанням коротких речень, вставних слів і конструкцій, а також частими тематичними відступами. Натомість для письмового мовлення характерні логічна структурованість, послідовність викладу думок і використання складних синтаксичних конструкцій [7, с. 130].

Важливим аспектом ефективної реалізації інформаційно-методичного супроводу є інтеграція різноманітних педагогічних технологій, що враховують індивідуальні особливості іноземних студентів-медиків, їхній рівень мовної підготовки та професійні потреби. Поєднання традиційних та інноваційних методів навчання дозволяє створити гнучке освітнє середовище,



яке забезпечує активну участь студентів у комунікативних завданнях, спрямованих на розвиток діалогічних навичок. Особливу роль відіграє використання інтерактивних форм роботи, таких як рольові ігри, дискусії, моделювання професійних ситуацій, що наближують освітній процес до реальних умов медичної практики. Це сприяє формуванню не лише мовних, а й соціокультурних компетентностей, необхідних для ефективної комунікації в мультикультурному середовищі. Завдяки такому підходу забезпечується комплексний розвиток мовної особистості майбутнього фахівця, що є важливою передумовою для його професійної самореалізації.

Однією з ключових педагогічних умов ефективного формування професійно орієнтованих діалогічних навичок в іноземних студентів-медиків є забезпечення інформаційно-методичного супроводу, що реалізується через навчальні плани та програми, методичні рекомендації, науково-методичні посібники, інформаційно-довідкові ресурси, а також різноманітні форми навчальних занять із використанням технічних засобів і дидактичних матеріалів. Зазначені компоненти не лише сприяють ефективному засвоєнню навчального контенту, але й забезпечують його наукову обґрунтованість, підвищують рівень когнітивної активності студентів, стимулюють розвиток критичного мислення та аналітичних здібностей. Така організація освітнього процесу дозволяє викладачеві ефективно ідентифікувати освітні потреби здобувачів освіти, визначати їх рівень підготовленості, формулювати конкретні навчальні цілі та обирати оптимальні стратегії для їх досягнення. Крім того, це сприяє цілеспрямованому відбору, систематизації та структуризації навчального матеріалу, вибору відповідних джерел, методів і форм навчальної діяльності, а також ефективній координації взаємодії всіх учасників освітнього процесу [8, с. 139].

У сучасній освітній парадигмі мультимедійні технології посідають важливе місце, виступаючи ефективним інструментом у процесі формування мовленнєвих навичок іноземних студентів. Використання інтерактивних засобів навчання дозволяє не лише підвищити мотивацію до вивчення мови, але й створити умови для активного залучення студентів в освітній процес. Мультимедійні технології забезпечують різноманітність форм подачі навчального матеріалу, що сприяє кращому засвоєнню знань і розвитку комунікативної компетенції. Однією з ключових переваг мультимедійних технологій є їх здатність інтегрувати текстову, аудіо та відеоінформацію, що дозволяє створити багатоканальне середовище навчання. Це особливо важливо для іноземних студентів, які можуть одночасно працювати над розвитком аудіювання, читання, говоріння та письма. Наприклад, перегляд автентичних відеоматеріалів із субтитрами сприяє покращенню розуміння мови на слух, тоді як інтерактивні вправи допомагають закріпити новий лексичний і граматичний матеріал.

Важливою складовою ефективного використання мультимедійних технологій є адаптація навчальних матеріалів до індивідуальних потреб студен-



тів. Викладачі можуть створювати персоналізовані завдання, які відповідають рівню підготовки та інтересам студентів, що значно підвищує ефективність освітнього процесу. Завдяки можливостям мультимедіа, можна організувати як індивідуальні, так і групові заняття, використовуючи платформу для спільної роботи. Значну роль у формуванні мовленнєвих навичок відіграють онлайн-курси та мобільні додатки, які дозволяють студентам займатися самостійно в зручний для них час. Такі ресурси, як Duolingo, Babbel чи Memrise, пропонують інтерактивні завдання, що сприяють регулярній практиці мови та закріпленню знань. Крім того, мобільні додатки часто використовують гейміфікаційні елементи, що робить процес навчання цікавим і захоплюючим.

Актуальність використання мультимедійних і цифрових технологій в освітньому процесі обумовлюється їх здатністю забезпечувати інтеграцію різноманітних освітніх ресурсів, що сприяє підвищенню якості навчання. Це забезпечує більш глибоке розуміння навчального матеріалу, формує стійкі мовленнєві навички та сприяє розвитку критичного мислення. Крім того, цифрові інструменти відкривають можливості для проведення дистанційного та змішаного навчання, що є особливо важливим у сучасних умовах. Інтерактивні платформи дозволяють викладачам оперативно відстежувати прогрес студентів, коригувати навчальні завдання відповідно до їхніх потреб і забезпечувати зворотний зв'язок у режимі реального часу.

Засвоєння української мови професійного спрямування іноземними студентами здійснюється також з використанням сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій, зокрема таких цифрових платформ, як Kahoot, Learning Apps, Canva, а також програми Forms у середовищі Microsoft Teams. Інтеграція зазначених ресурсів в освітній процес сприяє ефективному опануванню термінологічної лексики, фахового поняттєвого апарату, граматико-синтаксичних структур, мовленнєвих моделей і комунікативних навичок, необхідних для навчально-професійної взаємодії в межах вивчення дисципліни. Використання ігрових онлайн-платформ, таких як Kahoot і Learning Apps, сприяє підвищенню мотивації студентів до вивчення мови, урізноманітненню та ускладненню навчальних завдань, а також створенню креативної та сприятливої атмосфери для самостійної роботи. Застосування цих технологій дозволяє реалізувати особистісно орієнтований підхід, забезпечуючи індивідуалізацію навчання відповідно до потреб і рівня підготовки студентів. Крім того, платформа Kahoot може виступати як інтерактивна система тестування, що дозволяє оперативно оцінювати рівень засвоєння навчального матеріалу, аналізуючи швидкість і точність виконання завдань [9, с. 372].

Застосування сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій в освітньому процесі створює можливості для інтерактивної та індивідуалізованої взаємодії, що сприяє активізації навчальної діяльності іноземних студентів.



Важливою складовою такого підходу є інтеграція різноманітних цифрових платформ, які не тільки доповнюють традиційні методи навчання, але й дозволяють значно покращити якість засвоєння професійно орієнтованої лексики та мовленнєвих навичок. Таке використання технологій дозволяє знизити рівень стресу студентів та сприяє розвитку їхньої мотивації до активної участі в освітньому процесі. Зокрема, платформа MOODLE забезпечує зручний доступ до електронних навчальних матеріалів та інтерактивних завдань, що допомагає студентам гнучко адаптувати навчання до своїх індивідуальних потреб. Тому інтеграція сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес створює сприятливі умови для розвитку не тільки мовних, але й загальних професійних компетенцій студентів.

Інтерактивну взаємодію учасників освітнього процесу забезпечують також інформаційно-комунікаційні технології, які активно впроваджуються в рамках модернізації освітньої системи України. У процесі викладання української мови як іноземної успішно застосовується віртуальне навчальне середовище, на якому розміщуються електронні підручники, інтерактивні навчальні посібники, граматичні тренажери, презентації, довідково-інформаційні матеріали, аудіо та відеофайли, а також контрольні тести. Для розвитку комунікативних навичок, зокрема усного та писемного мовлення, читання та аудіювання, ефективним є використання таких застосунків, як Google Meet та платформи відеоконференції ZOOM. Вони дозволяють поділяти студентів на підгрупи для практики діалогічних чи монологічних висловлювань, використовувати «віртуальну» дошку, проводити презентації за допомогою Power Point, здійснювати опитування, а також ставити питання викладачу в реальному часі [10, с. 125 – 126].

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології не лише сприяють інтерактивній взаємодії учасників освітнього процесу, але й надають нові можливості для реалізації інноваційних підходів до навчання. Окрім того, інтеграція цифрових ресурсів в освітній процес забезпечує максимальну гнучкість у подачі матеріалу та дозволяє оптимізувати процес навчання. Водночас важливим є поєднання таких технологій із новітніми методами навчання, що сприяють розвитку мовних компетенцій на високому рівні. Одним із таких методів є інтерактивні онлайн-ігри, які значно розширюють можливості для збагачення лексичного запасу та розвитку мовленнєвих навичок. Ці інструменти не тільки стимулюють пізнавальну активність студентів, але й створюють позитивну мотивацію до вивчення матеріалу в захоплюючій та інтерактивній формі.

Одним з ключових аспектів ефективного навчання української мови як іноземної є пошук оптимальних методів, що сприяють стійкому засвоєнню нових знань та розвитку здатності вільно оперувати мовним матеріалом. Інтерактивні онлайн-ігри володіють значним дидактичним потенціалом, що проявляється в розмаїтті навчальних форматів та інструментів, які використо-



вуються для збагачення словникового запасу, закріплення граматичних навичок, формування вмінь аудіювання та інших аспектів мовної компетенції. Ці ігри також сприяють індивідуалізації та оптимізації процесу навчання, дозволяючи викладачу застосовувати авторський підхід до створення завдань, що відповідають різним рівням підготовки студентів. Крім того, онлайн-ігри забезпечують зручність виконання завдань як в умовах дистанційного навчання, так і в аудиторії, надаючи можливість для багаторазового повторення вправ з метою відпрацювання навичок. Вони стимулюють пізнавальну активність студентів та підвищують їхню мотивацію до навчання, забезпечуючи інтерактивне і захоплююче середовище для освоєння матеріалу [11, с. 261].

Інтерактивні методи навчання, зокрема онлайн-ігри, створюють платформу для активного залучення студентів у процес навчання, що сприяє розвитку їхніх мовних і когнітивних здібностей. Зважаючи на високий потенціал таких методів у формуванні лексичних і граматичних навичок, їх можна органічно поєднати з іншими підходами, які сприяють розвитку більш складних навичок, таких як монологічне висловлювання. У цьому контексті метод проєктів є природним доповненням до використання онлайн-ігор, оскільки він дозволяє студентам не лише інтегрувати знання з різних напрямів, а й застосовувати їх у реальних ситуаціях, що покращує процес засвоєння мови. Поєднання цих методів створює сприятливе середовище для розвитку як мовної, так і міждисциплінарної компетентності здобувачів освіти. Завдяки проєктній діяльності студенти мають можливість працювати над власними творчими завданнями, що посилює їхню пізнавальну активність та мотивацію.

Так, одним з ефективних підходів до навчання монологічного висловлювання іноземних здобувачів освіти є застосування методу проєктів, який набуває все більшої популярності та активно інтегрується в навчально-методичні комплекси. Цей метод сприяє не тільки розвитку мовних навичок, але й формуванню у здобувачів освіти дослідницьких компетентностей, критичного і творчого мислення, а також креативності. Проєктна діяльність є взаємовигідною як для здобувачів освіти, так і для викладачів, оскільки дозволяє останнім оцінювати процес навчання безпосередньо через активну участь студентів у виконанні завдань. Крім того, цей метод сприяє тісній співпраці між викладачем і студентами, що робить процес навчання не тільки ефективним, але й цікавим. Важливою особливістю проєктної діяльності є її міждисциплінарний характер, оскільки здобувачі освіти інтегрують знання з різних галузей, що сприяє розширенню їхнього кругозору та розвитку загальних компетенцій. Проєкти можуть бути як індивідуальними, так і груповими, з можливістю поєднання колективної та малогрупової роботи, що забезпечує гнучкість у реалізації навчальних завдань [12, с. 111 – 112].

Застосування методу проєктів у навчанні іноземних здобувачів освіти має інтерактивний характер, що відкриває нові можливості для інтеграції



сучасних технологій. Мультимедійні засоби можуть бути ефективно впроваджені в проєктну діяльність, забезпечуючи додаткові ресурси для візуалізації та інтерактивного представлення матеріалу. Завдяки цьому, студенти не лише виконують проєкти, а й активно взаємодіють з матеріалом через мультимедійні інструменти, що сприяє більш глибокому розумінню вивченого. Інтеграція мультимедійних технологій з методами проєктної діяльності створює сприятливе середовище для розвитку когнітивних і творчих здібностей студентів. Викладач може використовувати ці інструменти для оптимізації освітнього процесу, підвищуючи мотивацію студентів через створення динамічного, захоплюючого навчального контексту. Окрім того, мультимедіа дають можливість реалізувати проєкти з використанням різних форм і стилів навчання, що дозволяє студентам вільно комбінувати колективну та індивідуальну роботу.

Використання мультимедійних технологій в освітньому процесі має низку суттєвих переваг, оскільки ці засоби сприяють розвитку наочно-образного мислення студентів, активізують їхню увагу, як мимовільну, так і довільну, на етапі подання навчального матеріалу. Вони також стимулюють навчально-пізнавальну та творчу діяльність здобувачів освіти. Водночас викладач повинен враховувати рівень опанування мови студентами та ступінь сформованості їх комунікативних навичок. Важливо забезпечити, щоб теоретичні знання, здобуті в процесі активного навчання, стали усвідомленими, а студенти могли не тільки розвивати мовні знання, а й застосовувати їх у контексті майбутньої професійної діяльності. Мультимедійні засоби дозволяють інтегрувати теоретичні питання з практичними завданнями, створюючи можливості для моделювання складних процесів і явищ, які неможливо продемонструвати традиційними методами. Окрім того, мультимедіа ефективно використовуються для систематизації та класифікації вивчених явищ за допомогою схем, таблиць і спеціально форматowanego тексту, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу та дозволяє оперативно оцінити рівень його засвоєння як окремими студентами, так і групою в цілому [4, с. 188 – 189].

Попри численні переваги, використання мультимедійних технологій також має певні виклики, такі як технічні проблеми, залежність від інтернет-з'єднання або недостатній рівень цифрової грамотності студентів. Вирішення цих проблем вимагає комплексного підходу, що включає як удосконалення матеріально-технічної бази, так і проведення тренінгів для студентів і викладачів.

Отже, зауважимо, що мультимедійні технології відіграють важливу роль у процесі формування мовленнєвих навичок в іноземних студентів, оскільки вони створюють інтерактивне та динамічне середовище для навчання. Використання відео, аудіо та інтерактивних програм дозволяє ефективно розвивати різноманітні аспекти мовлення, включаючи вимову, граматику та



лексику. Це також сприяє розвитку слухових і зорових навичок, що є важливими для активного мовного спілкування. Додатково, мультимедійні технології забезпечують доступ до реальних ситуацій спілкування, що допомагає студентам адаптуватися до мовних норм і практик цільової культури. У таблиці 1 представлено вплив мультимедійних технологій на різні аспекти формування мовленнєвих навичок іноземних студентів.

Таблиця 1

Вплив мультимедійних технологій на різні аспекти формування мовленнєвих навичок іноземних студентів

Аспекти використання мультимедійних технологій	Пояснення ролі в процесі формування мовленнєвих навичок
Створення інтерактивного середовища	Мультимедійні технології сприяють активізації когнітивної діяльності студентів, забезпечуючи індивідуалізацію навчального процесу.
Підвищення мотивації студентів	Використання аудіо та відеоматеріалів, інтерактивних платформ і мобільних додатків сприяє підвищенню мотивації до вивчення мови.
Моделювання реальних комунікативних ситуацій	Мультимедійні засоби дозволяють створювати умови для розвитку професійно орієнтованої мовної компетентності.
Розвиток автономного навчання	Студенти можуть працювати у зручному для них темпі, що дозволяє розвивати самостійність і критичне мислення.
Різноманітність навчальних завдань	Інтеграція традиційних методик з інноваційними підходами забезпечує різноманітність завдань, що стимулює активну участь студентів.
Покращення аудіювання та розуміння на слух	Перегляд автентичних відеоматеріалів із субтитрами сприяє покращенню слухового сприйняття мови.
Індивідуалізація освітнього процесу	Мультимедійні технології дозволяють адаптувати навчальні матеріали відповідно до індивідуальних потреб студентів.
Розвиток академічного письма	Використання мультимедійних матеріалів сприяє розвитку навичок академічного письма, що необхідне для роботи з науковими текстами.
Інтерактивне навчання	Впровадження рольових ігор, дискусій, моделювання професійних ситуацій сприяє розвитку діалогічних навичок у реальних умовах.
Розвиток комунікативної компетентності	Мультимедійні засоби дозволяють покращити комунікативні навички в обох формах мовленнєвої діяльності – усній і письмовій.
Адаптація до професійного середовища	Використання автентичних матеріалів і завдань із критичним аналізом допомагає студентам адаптуватися до мовних ситуацій у професійному контексті.
Розвиток соціокультурних компетентностей	Вивчення культурних аспектів через мультимедійні засоби сприяє соціальній адаптації студентів у новому культурному середовищі.

Джерело: складено на основі [1 – 13].



З огляду на вищеподане, підкреслимо, що мультимедійні технології мають комплексний вплив на формування мовленнєвих навичок іноземних студентів. Вони сприяють створенню інтерактивного середовища, підвищують мотивацію до навчання та забезпечують моделювання реальних комунікативних ситуацій, що важливо для розвитку професійно орієнтованої мовної компетентності. Крім того, мультимедійні засоби підтримують розвиток автономного навчання, академічного письма та комунікативної компетентності, адаптуючи освітній процес до індивідуальних потреб студентів. Завдяки інтеграції автентичних матеріалів і завдань, вони також сприяють соціокультурній адаптації, що підсилює загальну ефективність мовної підготовки.

Висновки. Підсумовуючи, відзначимо, що у сучасних умовах глобалізації та активної інтернаціоналізації освітніх процесів використання мультимедійних технологій у викладанні української мови як іноземної набуває особливої актуальності. Інтеграція інноваційних підходів в освітній процес сприяє створенню динамічного освітнього середовища, яке активізує когнітивну діяльність студентів і забезпечує індивідуалізацію навчання. Поєднання традиційних методик із сучасними інформаційно-комунікаційними засобами дозволяє підвищити мотивацію до навчання, розвинути автономність студентів і вдосконалити їхні критичне мислення та навички самостійної роботи. Особливо важливою є можливість моделювання реальних професійних ситуацій, що сприяє формуванню професійно орієнтованої мовної компетентності майбутніх медичних фахівців. Такий підхід забезпечує комплексний розвиток мовної особистості студента, інтегруючи мовні, комунікативні та соціокультурні аспекти. Відтак, мультимедійні технології стають ефективним інструментом для підготовки конкурентоспроможних фахівців у сфері медицини в умовах глобального освітнього простору.

Література:

1. Зозуля І., Новак О., Присяжна О. Формування навичок письмового мовлення в іноземних студентів. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2015. № 11. С. 169 – 176.
2. Мариківська Г. А. Створення педагогічних умов формування мовленнєвої культури іноземних студентів у ВНЗ. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2017. № 54. С. 401 – 408.
3. Богиня Л. В., Колечкіна І. В., Кушпіль Н. О., Овчаренко О. В. Формування стартових навичок наукового мовлення іноземних студентів. Педагогічні науки: теорія та практика. 2021. № 2(1). С. 104 – 111.
4. Шемуда М. Застосування мультимедійних технологій у навчанні іноземних мов. Теоретична і дидактична філологія. Серія: Педагогіка. 2018. № 28. С. 182 – 191.
5. Сікорська В. Ю. Медіаосвітні технології у контексті сучасних вимог до мовної підготовки іноземних студентів у вишах України. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». 2022. Вип. 15(83). С. 102 – 107.
6. Навчально-методична робота. Кафедра мовної підготовки. Національний медичний університету імені О. О. Богомольця. URL: <https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/kafedra-movnoyi-pidgotovky/navchalno-metodychna-robota/>



7. Зозуля І. Є., Поздрань Ю. В. Розвиток навичок говоріння в іноземних студентів. Інноваційна педагогіка. 2020. Випуск 21. Т. 1. С. 128 – 132.
8. Іванишин Г. Навчання професійно зорієнтованого діалогічного мовлення іноземних студентів медичних спеціальностей вищих навчальних закладів: лінгводидактична модель. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2014. Вип. 10. С. 136 – 143.
9. Васецька Л., Абрамова І. Особливості використання сучасних інформаційно-цифрових технологій для інтегрованого навчання мови іноземців. Сучасні дослідження з іноземної філології. 2024. № 1. С. 363 – 376.
10. Димань Н., Данілова О., Бадран Є. Інтерактивні прийоми викладання української мови як іноземної: від теорії до практики. Український Педагогічний журнал. 2023. № 1. С. 122 – 127.
11. Горохова Т. О. Дидактичний потенціал інтерактивних онлайн-ігор на заняттях з української мови як іноземної. Інноваційна педагогіка. 2023. № 66. С. 257 – 261.
12. Шевченко О. М., Лешенко Т. О. Використання методу проєктів для розвитку вмінь монологічного мовлення на заняттях з української мови як іноземної. Modernization of today's science: experience and trends: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, Singapore, Republic of Singapore, |September 9, 2022. Singapore, 2022. P. 111 – 113.
13. Ліпатова М. В., Бабич Т. В., Щербина С. В. Інтерактивні методи на початковому етапі навчання української мови як іноземної. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2022. № 204. С. 184-189.

References:

1. Zozulia, I., Novak, O., Prysiazhna, O. (2015). Formuvannya navychok pysmovoho movlennia v inozemnykh studentiv [Formation of written communication skills in foreign students]. Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi – Theory and practice of teaching Ukrainian as a foreign language, 11, 169 – 176 [in Ukrainian].
2. Marykivska, H. A. (2017). Stvorennia pedahohichnykh umov formuvannia movlennievoi kultury inozemnykh studentiv u VNZ [Creating pedagogical conditions for the formation of foreign students' speech culture in higher education]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh – Pedagogy of forming a creative personality in higher and secondary schools, 54, 401 – 408 [in Ukrainian].
3. Bohynia, L. V., Koliechkina, I. V., Kushpil, N. O., Ovcharenko, O. V. (2021). Formuvannya startovykh navychok naukovooho movlennia inozemnykh studentiv [Formation of starting skills of scientific speech of foreign students]. Pedahohichni nauky: teoriia ta praktyka – Pedagogical Sciences: Theory and Practice, 2(1), 104 – 111 [in Ukrainian].
4. Shemuda, M. (2018). Zastosuvannia multymediinykh tekhnolohii u navchanni inozemnykh mov. Teoretychna i dydaktychna filolohiia [Application of multimedia technologies in teaching foreign languages]. Serii: Pedahohika – Theoretical and didactic philology. Series: Pedagogy, 28, 182-191 [in Ukrainian].
5. Sikorska, V. Yu. (2022). Mediaosvitni tekhnolohii u konteksti suchasnykh vymoh do movnoi pidhotovky inozemnykh studentiv u vyshakh Ukrainy [Media education technologies in the context of modern requirements for language training of foreign students in Ukrainian universities]. Naukovi zapysky Natsio nalnogo universytetu «Ostrozka akademiia»: serii «Filolohiia» – Scientific Notes of the National University of Ostroh Academy: Philology Series, 15(83), 102 – 107 [in Ukrainian].
6. Navchalno-metodychna robota [Educational and methodical work]. Kafedra movnoi pidhotovky. Natsionalnyi medychnyi universytetu imeni O. O. Bohomoltsia. URL: <https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/kafedra-movnoyi-pidgotovky/navchalno-metodychna-robota/> [in Ukrainian].



7. Zozulia, I. Ye., Pozdran, Yu. V. (2020). Rozvytok navychok hovorinnia v inozemnykh studentiv [Development of speaking skills of foreign students]. Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy, 21(1), 128 – 132 [in Ukrainian].

8. Ivanyshyn, H. (2014). Navchannia profesiino zorientovanoho dialogichnoho movlennia inozemnykh studentiv medychnykh spetsialnostei vyshchyykh navchalnykh zakladiv: lnhvodydaktychna model [Teaching professionally oriented dialogic speech to foreign students of medical specialties of higher education institutions: a linguodidactic model]. Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi – Theory and practice of teaching Ukrainian as a foreign language, 10, 136 – 143 [in Ukrainian].

9. Vasetska, L., Abramova, I. (2024). Osoblyvosti vykorystannia suchasnykh informatsiino-tsifrovyykh tekhnolohii dlia intehrovanoho navchannia movy inozemtsiv [Features of the use of modern information and digital technologies for integrated language teaching of foreigners]. Suchasni doslidzhennia z inozemnoi filolohii – Modern studies in foreign philology, 1, 363 – 376 [in Ukrainian].

10. Dyman, N., Danilova, O., Badran, Ye. (2023). Interaktyvni pryomy vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi: vid teorii do praktyky [Interactive methods of teaching Ukrainian as a foreign language: from theory to practice]. Ukrainskyi Pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian Pedagogical Journal, 1, 122 – 127 [in Ukrainian].

11. Horokhova, T. O. (2023). Dydaktychnyi potentsial interaktyvnykh onlainovykh ihor na zaniattiakh z ukrainskoi movy yak inozemnoi [Didactic potential of interactive online games in the classroom of Ukrainian as a foreign language]. Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy, 66, 257 – 261 [in Ukrainian].

12. Shevchenko, O. M., Leshenko, T. O. (2022). Vykorystannia metodu proektiv dlia rozvytku vmin monolohichnoho movlennia na zaniattiakh z ukrainskoi movy yak inozemnoi [Using the project method for the development of monologue speaking skills in the classroom of Ukrainian as a foreign language]. Modernization of todays science: experience and trends: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference, Singapore, Republic of Singapore, |September 9, 2022. Singapore, 111 – 113 [in Ukrainian].

13. Lipatova, M. V., Babych, T. V., Shcherbyna, S. V. (2022). Interaktyvni metody na pochatkovomu etapi navchannia ukrainskoi movy yak inozemnoi [Interactive methods at the initial stage of teaching Ukrainian as a foreign language]. Naukovi zapysky. Seriia: Pedahohichni nauky – Scientific notes. Series: Pedagogical Sciences, 204, 184 – 189 [in Ukrainian].